

সম্প্রসাৰণ বুলেটিন নং ১৪/২০১১-১২

মাটিকঠালত প্লাষ্টিক ঢাকনিৰ ব্যৱহাৰ

কপক কুমাৰ নাথ
পাবভেজ আহমেদ
ড० অমল চন্দ্ৰ শৰ্মা

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়
তিনিচুকীয়া

মাটিকঠালত প্লাষ্টিক ঢাকনিৰ ব্যৱহাৰ

শস্যৰ গুৰিৰ চাৰিওকাষে ঢকা যিকোনো আৱৰণীকে মালচিং বোলা হয়। মাটি ঢকা এই আৱৰণীখনে শস্যৰ অনেক প্ৰকাৰে উপকাৰ সাধন কৰে। যেনে মাটিত জীপ বখা, মাটিৰ তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি কৰা, অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ লগতে কেতবোৰ পোক পৰুৱা আৰু বেমাৰৰ পৰাও শস্যক ৰক্ষা কৰে।

মালচিং সাধাৰণতে দুই প্ৰকাৰৰ - জৈৱিক আৱৰণী যেনে- পঁচা পাত, মেটেকা, তুঁহ খেৰ ইত্যাদি আৰু প্লাষ্টিক আৱৰণী।

এই দুইবিধ আৱৰণীৰ ভিতৰত প্লাষ্টিক আৱৰণীৰ সুবিধা বহু বেছি যেনে ই মাটিৰ ওপৰভাগৰ বায়ু ৰুদ্ধ কৰি বাষ্পীভাৱনত বাধা প্ৰদান কৰে, তাপ ধৰি ৰাখি মাটিৰ উষ্ণতা বঢ়ায় আৰু ই দীৰ্ঘ স্থায়ী।

প্লাষ্টিক আৱৰণীৰ বৈশিষ্ট্য :

গাঢ়তা : বেছি গাঢ়তাৰ প্লাষ্টিকৰ ওজন বেছি, সেয়ে উপযুক্ত গাঢ়তাৰ প্লাষ্টিক নিৰ্বাচন কৰা দৰকাৰ।

ৰং : কেনেকুৱা ৰঙৰ প্লাষ্টিক ব্যৱহাৰ কৰিব সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে কি উদ্দেশ্যে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব। যেনে অপতৃণ ৰোধৰ বাবে কলা ৰঙৰ প্লাষ্টিক, পোক-পৰুৱা খেদাবৰ বাবে ৰূপালী ৰঙৰ প্লাষ্টিক ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ল'বলগীয়া সাৱধানতা :

- আৱৰণীখন বেছি টানকৈ মেলিব লাগে কিয়নো সূৰ্যৰ তাপত ইয়াৰ সম্প্ৰসাৰণ হয়।
- কলা আৱৰণীৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াক শিথিল কৰি মেলিব লাগে।
- দুপৰীয়া বেছি গৰমত ইয়াক মেলিব নালাগে।

প্ৰাষ্টিক আৰবণীৰে মাটি ঢকা নিয়ম :

মাটি ঢকাৰ আগত আমি জানিব লাগিব যে পুলি বা গুটি দিয়াৰ আগত নে পাচত প্ৰাষ্টিকখন দিব খুজিছে। যদি আগতে, তেতিয়া পুলিৰ অনুমোদিত দূৰত্ব আৰু আয়তন অনুপাতে ইয়াক ফুটা কৰি মাটিত পুতিব লাগে। ইয়াৰ পিছত প্ৰতিটো ফুটাত পুলি লগাব লাগে। যদি পথাৰত থকা শস্যৰ মাজত পাৰিব লাগে তেন্তে দুই শাৰীৰ দূৰত্ব অনুপাতে কাটি, দুই শাৰীৰ মাজত ইয়াক পুতিব লাগে। বিভিন্ন শস্যৰ বাবে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

মাটি কঠালৰ খেতিত প্ৰাষ্টিক আৰবণীৰ ব্যৱহাৰ :

মাটি কঠালত ইয়াৰ প্ৰয়োগ যথেষ্ট সুফল দেখুৱাইছে। মাটি কঠাল হ'ল দীৰ্ঘ স্থায়ী শস্য, ইয়াৰ প্ৰথম ফল পাবলৈ প্ৰায় ১৮ মাহ সময় লাগে। কমেও দুই তিনিবাৰ শস্য চপোৱাৰ পাছতহে ইয়াক পুনৰ স্থাপন কৰা হয়। যিহেতু অসমত এই খেতি বৰযুগৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, প্ৰাষ্টিক আৰবণীয়ে শস্যৰ জীপ বন্ধা কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰে। তদুপৰি মাটি কঠালত অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ অলপ জটিল। প্ৰাষ্টিক আৰবণীয়ে ইয়াক সহজসাধ্য কৰি তোলে। ইয়াৰ উপৰিও আৰবণীৰ ব্যৱহাৰে শস্যতোও আগতীয়া কৰে।

প্লাষ্টিক আবৰণীৰ আয়ুস প্ৰায় তিনি বছৰ। শৃংখলিত প্ৰয়োগে ইয়াৰ আয়ুস আৰু বৃদ্ধি কৰিব পাৰে। সচৰাচৰ ৫০ মাইক্ৰন ডাঠ কলা বস্ত্ৰৰ প্লাষ্টিক ব্যৱহাৰ কৰা হয়। প্ৰতি কেজি প্লাষ্টিকৰ দাম ১৬৫ টকা আৰু প্ৰতিবিঘা মাটিত ৬০ কেজি প্লাষ্টিক আবৰণীত মুঠতে $(১৬৫ \times ৬০) = ৯,৯০০$ টকা খৰছ হয়।

FRARP 2nd Phase, Ministry of Water Resources, Govt. of India,

New Delhi ৰ সৌজন্যত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, তিনিচুকীয়াৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত